

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIES!

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTA DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta Nr. 16 (5865) Otrdien, 1989. gada 7. februārī Maksā 3 kap.

● Bronislavs Valvods kolhoza «Nākotne» strādājis dažādus darbus, un vienmēr par viņa veikumu teikti atzinīgi vārdi. Pēdējos gados viņš Znotiņu fermā aprūpē ataudzējamās teliņas. Strādā kopā ar dzīviesbiedri Venerandu. Divatā viņu aprūpē nodotas 100 teliņas. Valvodis audzē teliņas līdz sešu mēnešu vecumam. Pagājušajā gadā viņi sasniegta labākos rezultātus kolhozā. Teliņas ik diennakti pienēmas svārā par 764 gramiem. 89,7 procenti izaudzētas atbilstoši standartam.

● ATTELA: kolhoza «Nākotne» ataudzējamo telišu kopējs Bronislavs Valvods. J. ZANDES foto

● Aizvadītajā nedēļā divas dienas Rīgā risinājās republikas kolhozu un padomju saimniecību vadītāju sanāksme. Par to mūsu laikraksta lasītājiem stāsta kolhoza «Sarkanā ausma» priekšsēdētājs PĒTERIS VOSOROVŠ.

MANUPRĀT, tā bija ļoti demokrātiska sanāksme. Nav noslēpums, ka pirms tās republikas presē, televīzijā izskanēja dažādi spriedumi par sanāksmes organizatoru mērķiem. Acīmredzot tāpēc, ka sagatavošanas sākuma posmā nebija skaidras informācijas par to, kādā veidā notiks šī domu apmaiņa. Republikas vadību turēja aizdomās, ka lauksaimniekus uz sabiedriskas padomes izveidošanu tā organizē, lai padome būtu pretspēks Lauksaimnieku savienībai.

Pirms pašas sanāksmes situācija krasī mainījās. Ministru Padomē notika minisanāksme, kurā piedalījās pārstāvji no katra rajona, zinātnieki, LLA darbinieki. Tajā piedalījās arī eskā rajona pārstāvis. Uzklusēja lauksaimnieku domas, un, manuprāt, tas ļoti būtiski ietekmēja sanāksmes norisi. «Lauku Avīzē» bija publicētas tēzes, un katrs varēja ar tām iepazīties.

Varu droši apgalvot, ka sanāksmes gaitā nebija nekādas viedokļu uzspiešanas «no augšas». Runas bija dažādas, arī pretrunīgas. Viena (par laimi, tā bija runātāja mazākā daļa) pievērsās tikai savu saimniecību ikdieniskajām rūpēm. Vairums tomēr savam «sīkajam» problēmām tika pāri un diskutēja par visus satraucošām lietām.

Es domāju, ka «pateicoties» presi un atsevišķu cilvēku uzskatiem, republikā radies nepareizs viedoklis, ka tie visa vainīga agrokomiteja. Lauksaimnieki ražo pietiekami daudz lauksaimniecības produkcijas. Cita lieta — kā šo produkciju sadala. Jā, te var pārnest mūsu republikas valdībai. Valsts plāna komitejai, var kategoriski pieprasīt fondu pārdali, taču — vai šodien mēs varam neizpildīt līgumsaistības ar partneriem un vienkārši tās automātiski pārtraukt? Šādā gadījumā arī mūsu republikai var neapēģādāt to, ko mums vajag. Sīs jautājums jārisina enerģiski, sistemātiski un, manuprāt, galvenais — izsvērti, gudri.

Tika izstrādātas rezolūcijas. Tās pienēma ar izmaiņām, bet divas vispār netika pienēmas, jo saimniecību vadītāji tās uz-

Tā nebija tikai parunāšana...

skatīja par nepilnīgām un nepareizām.

Otrs svarīgs dokuments — vēstule PSKP Centrālajai Komitejai. Tajā mēs izklāstījām savus priekšlikumus un jautājumus, kas būtu apspriežami Centrālās Komitejas marta plēnumā.

Sodien var jautāt: «Priekšlikumi ir, bet vai tos nems vērā, vai rēķināsies ar mūsu viedokli?» Domāju, ka Maskavā saprātis: tās nav atsevišķu cilvēku vai cilvēku grupas, bet visu republikas vadošo lauksaimnieku domas.

Sanāksmē tika atzīts, ka lauksaimnieku padome nav vajadzīga. Lauksaimniecība ir pārāk svarīga nozare, lai to varētu uzticēt vadīt sabiedriskai padomei — teica daudzi. Tādas ir arī manas domas. Šāda padome būtu «marlonešu kabinets», kas akceptētu agrokomitejas izstrādātos lēmumus. Tas mazinātu agrokomitejas atbildību. Lauksaimniecību var demokratizēt tikai ar ekonomiskām metodēm.

Protams, arī te daudz problēmu. Nemsim, piemēram, dārzeņu audzēšanu. Šī nozare nav ekonomiski izdevīga. Izskanēja priekšlikumi, ka dārzeņiem nedrīkstētu būt stabilas cenas. Katru gadu atkarībā no ražas, no darbietilpības cenas varētu mainīties.

Būtiski iebildumi bija pret tā dēvēto samaksu pa zonām. Šāda sistēma nemudina strādāt ražīgāk. Jo — kad sasniegti augstāki ražošanas rādītāji, saimniecību ieskaitīs citā zonā, kur par produkciju maksās mazāk.

Tā nu iznāk, ka laukos šodien nav iesakņojies princips: «Kurš strādā labāk, tas labāk dzīvo».

Man šķiet, ka šī jautājuma principiālā risināšanā liela daļa vainas tiešām jāuzņemas agrokomitejai. Bet nevar teikt, ka agrokomiteja un tikai agrokomiteja valnojama par pašreizējo produkcijas sadali, lauksaimniecības ražošanas attīstību. Gadījumā ilgā veidojies nepareizs mehānisms — tik samudzināts un neizprotams, ka lauksaimniekam vispār nav vairs kur atsperties. Īpaši cenu politikā, kad rūpniecība, piemēram, sakāpinājusi tehnikas cenas, bet par laukos ražoto produkciju maksā kapētkas. Sini ziņā savi uzdevumi jārisina Valsts plāna komitejai un Ministru Padomei, Valsts cenu komitejai, savi uzdevumi mums — lauksaimniekiem. Drausmīgos temperos aug arī celtniecības materiālu cenas. Un bez valsts un republikas valdības neviens cits nevar dot pretspāru šādai cenu politikai, kas būtībā ir izputinājusī mūsu laukus.

Debatēs runāja arī Preiļu 21. PMK priekšnieks Jānis Romāns, galvenokārt — par meliorācijas problēmām. Protams, par fondiem, materiāliem, resursiem. Vai nav dīvaini, ka agrokomite-

REPUBLIKA: notikumi, fakti

Teicami rezultāti

Apkopoti Jelgavas rajona lopkopju pagājušā gada darba rezultāti. No govju izslaukumi vairāk nekā 4 000 kilogrami piena. Sādi panākumi te gūti pirmoreiz. Bet divi rajona kolektīvi — Lielplatones lopkopības izmēģinājumu stacija un kolhoza «Padomju jaunatne» — pārsnieguši 5 000 kilogramu robežlīniju.

Labus rezultātus guvuši arī kolhozu «Nākotne» un «Avangards» fermu lopkopji. Pēdējos gados te vairāk uzmanības veltī kvalitatīvas rupjās un sulīgās lopbarības sagatavošanai un pārdomātai vaislas dzīvnieku audzēšanai.

Kooperatīvu ieguldījums

Mūsu republikā reģistrēti jau 2 536 kooperatīvi. Vairāk nekā puse no tiem darbojas, un tajos strādā 29 tūkstoši cilvēku. Aizvadītajā gadā viņi saražoja tautas patēriņa preces un sniedza dažādus pakalpojumus par 66,7 miljoniem rubļu.

Kooperatīvu īpatsvars republikas tautas patēriņa preču ražošanas kopapjomā pagaidām veido tikai 0,6 procentus, taču sadzīves pakalpojumu sniegšanā tas pārsniedz 6 procentus.

LATINFORM

Rit lopu ziemošana

● Lieki teikt, ka jūtas saimniecības vadītājs, speciālists, ierindas lopkopis un arī viss kolektīvs, redzot pārskatā, ka kolhozs ienem pēdējo vietu ražonā. Tā tas patlaban ir K. Marksa kolhozā, kur piena izslaukums ir viszemākais. Tāpēc saprotama bija galvenā zootehnika vietas izpildītājas Ināras Nitišas nevēlēšanās runāt par pienkopības lietām.

Un tomēr saruna notika. Kopā ar kolhoza priekšsēdētāju Jāni Podskočiņu un šobrīd vadošo lopkopības speciālisti I. Nitišu, kura viena pati (kadru trūkuma dēļ) ir spiesta veikt vairākus pienākumus uzreiz. Kopīgi mēģinājām izanalizēt radušos situāciju (to pirms mums jau bija darījuši un arī turpinās darīt agroapvienības «Preiļi» vadošie lopkopības speciālisti).

Jānis Podskočijs savā vērtējumā bija, manuprāt, objektīvs.

Vai izdosies panākt lūzumu?

un viņam ir taisnība: cilvēku (arī lopkopībā nodarbināto) attieksme pret darbu nosaka ja ne visu, tad tomēr daudz ko. Protams, liela nozīme ir arī pareizi sabalansētai, augstas kvalitātes lopbarībai, lopkopības speciālistu prasmei vadīt nozari. Tomēr jāsaka, kā ir: K. Marksa kolhozā līdzās cilvēkiem, kuri godīgi veic savus pienākumus, ne mazums ir arī tādu, kuri strādā pavirši. Viens otrs, kad Pelēču veikalā nopērkams alkohols, taču, uz fermu aizmirst uz diennakti, divām vai pat trim. Zina, ka kolhozā nepietiek slaucēju un citu lopkopības darbinieku, ka fermā «grēcinieku» atkal sagaidīs ar atplestām rokām. Tāpēc disciplīnas nostiprināšana un kadru jautājuma atrisināšana šobrīd ir viens no aktuālākajiem uzdevumiem.

Par lopbarību. Tās devas gan neesot īpaši bagātas, bet iztikt varot. Man tomēr gribētos vairāk piekrist agroapvienības «Preiļi» speciālistiem, kuri uzskata, ka ar 15 — 18 kilogramiem skābsiena, 5 kilogramiem biešu, 2 kilogramiem salmu lopīnš vairāk veļ dzīvību nekā spēj kārtīgi ražot piena produkciju. Tiesa, tagad govīm sāks atkal izbarot spēkbarību. Un — ja neveicas, tad neveicas — klāt arī neialme. Mehānizatora neuzmanības dēļ ugunsgrēkā gājušas bojā 52 tonnas siena. Tātad ar lopbarību nāksies vēl vairāk knapināties.

Par apmierinošu nevar uzskatīt veterinārā un zootehniskā dienesta darbu. Govju atnešanās lielākoties būs pavasara pusē. Piemēram, pērn janvārī atnesās 64 govīs. Šogad — tikai 33,

februārī attiecīgi 91 un 51. Govis saviļcīgi neapsēklo, daļu no ganāmpulka jāizbrākē ginekoloģisko slimību un leikozes dēļ. Vidējais cietstāvēšanas periods govīm ir 82 dienas. Arī tādēļ saimniecība zaudē daudz piena. Ja kolhozā neprātis izaudzēt labus jaunlopus ganāmpulka atražošanai, tad minētās problēmas liks sevi manīt arī turpmāk.

Un te atkal jārunā par kadriem. Ja nebūs prasmīgu un apzinīgu cilvēku, nebūs arī kārtīgas lopbarības, laba ganāmpulka un arī — produkcijas. Kolhozā saka: neesot jauniešu, kuri vēlētos apgūt govju mehānizētās slaukšanas operatora amatu Jaunaglonas arodivdusskolā, bet tās beidzējas, kuras saimniecība bija sūtījusi mācīties, negribot strādāt.

Kur izeja? Saimniecības ta-

gadējais vadītājs ir pārliecināts: jāceļ viensētas fermu tuvumā. Ja līdzās būs sava māja, ganības, piemājas dārzīns, tad, iespējams, te gribēs dzīvot cilvēki, kuri godīgi strādās arī fermā. Jo samaksa par darbu nebūt nav peļama. Piemēram, pērn slaucēja mēnesī nopelnīja vidēji 300 — 400 rubļus.

Nebūtu taisnīgi, ja nepateiktu, ka Jānis Podskočijs, klūdams par kolhoza priekšsēdētāju, saņēma «mantojumā» saimniecību, kurā samilzīs ne mazums problēmu. Arī lopkopībā. Un katram ir saprotams, ka krass uzlabojums uzreiz nav izdarāms. Svarīgi ir vispirms aturēt slīdēšanu lejup un tad sākt domāt par tālāko. Vai kolhoza vadītājiem, kuri grib godīgi strādāt un kuriem nav vienaldzīgs savas saimniecības liktenis, izdosies panākt lūzumu? Gribas ticēt, ka tā būs.

A. VELDRE

PSRS tautas deputātu kandidāti

● **ALEKSEJS PROVIDENKO** mūsu rajona pierakstījis, ja tā var teikt, jau sen un savā izvēlē ir pietiekami noturīgs. Viņa vadītās celtniecības organizācijas kontā ir gan 58. arodvidusskola, jaunie korpusi, gan Aglonas padomju saimniecības piļu ferma, gan skola Rudzētos un dzīvojamais mikrorajons Preiļos, gan arī citi ļoti svarīgi (nepārspīļējot) ražošanas, sociālie un kultūras objekti.

Sodien A. Providenko, Daugavpils vispārējās celtniecības tresta pārvaldnieku, iepazīstam nedaudz citā darbības jomā, proti — viņš izvirzīts par PSRS tautas deputāta kandidātu Daugavpils 709. teritoriālajā vēlēšanu apgabalā. Tāda bijusi arī daudzu Preiļu rajona darba kolektīvu griba.

Tādēļ rodas dabiska vēlēšanas iepazīties ar Alekseju Providenko tuvāk, noskaidrot, cik nu tas iespējams, kāds ir viņa — saimnieciskā darbinieka, vadītāja, visbeidzot — cilvēka dzīves kredo. Jo var notikt tā, ka šis cilvēks pārstāvēs mūsu rajona intereses valsts varas augstākajā orgānā.

Darbs, nevis gods pārstāvēt

— Sākumā, ja neiebilstat, pārstāstiet nedaudz par sevi.

— Esmu dzimis 1946. gadā Krāslavas rajona internacionālā ģimenē — māte ir latvieti, tēvs — ukraiņi. Pēc tautības esmu ukraiņi, kaut gan par savu vienīgo dzimteni esmu uzskatījis un uzskatu Latviju.

1966. gadā pēc Rīgas celtniecības tehnikuma beigšanas ieradās strādāt Daugavpils vispārējās celtniecības trestā. Biju meistars, darbu vadītājs, vecākais darbu vadītājs, pārvietojamās mehanizētās kolonnas galvenais inženieris un priekšnieks. Pēc tam strādāju par tresta galveno inženieri, bet 1986. gadā pārņemu tā vadību. Vārdu sakot, esmu stāvējis uz visiem dienesta kāpņu pakāpieniem.

Nekļātienē pabeidzu Rīgas Politehnisko institūtu un ieguvu celtniecības inženiera specialitāti. Pašlaik esmu Maskavas Kulbiševa vārdā nosauktā celtniecības institūta reflektants, rakstu kandidāta disertāciju par tēmu — «Jaunais saimnieciskā aprēķina mehānisms valsts celtniecības organizācijā».

Kopš 1972. gada esmu PSKP biedrs. Savā laikā vadīju pārvaldes komjaunatnes organizāciju, biju tresta partijas komitejas sekretāra vietnieks.

Esmu precējies, ir divi bērni, mazdēls.

Tas isumā arī viss.

— Paldies. Tagad — par to, kāpēc mūsu saruna vispār notiek. Kā uzņēmāt ziņu, ka esat izvirzīts par PSRS tautas deputātu kandidātu?

— Tautas deputāta pienākumi man nav sveši. Jau otro sasaukumu esmu Daugavpils pilsētas Tautas deputātu padomes deputāts, darbojos celtniecības pārstāvīgajā komisijā.

No pašreizējās pirmsvēlēšanu kampanas viennozīmīgi izriet: nākamos deputātus gaida nopietns darbs, nevis tautas interešu pārstāvētāja gods. Pēc tā arī jāvadās.

— Acīmredzot, nekļūdišos, ja teikšu, ka tieši jūs varētu attaisnot vēlēšanu cerības, pakāpeniski un principiāli īstenojot dzīvē celtniecības kompleksa pilnveidošanas idejas, kurām nebūtu nav mazsvarīga loma mūsu ekonomikas nostiprināšanā. Visiem ir zināmi jūsu vadītā tresta nanākumi, apgūt pieredzi pie jums brauc no citām republikām. Tomēr sasniedzot jūs, acīmredzot, neuzskatāt par pēdējo robežlīniju.

— Bez šaubām. Turklāt trūkumi ražošanas organizācijā visuzskatāmāk atklājas tieši celtniecībā. Jā, mūsu rīcībā ir pamatīgas teorētiskās izstrādnes: mēs saprotam, kas mums jādara. Bet — kā darīt? Te jautājumu ir vairāk nekā atbildi.

Laiks liek meklēt atbildes uz šiem jautājumiem. So to esam arī atraduši. Pie tādiem atradumiem var pieskaitīt kompleksās projektēšanas grupas izveidi, pilna saimnieciskā aprēķina ieviešanas procesu, jaunu celtniecības veidu apgušanu.

Preiļiešus noteikti vairāk interesēs pēdējais launinātums, tānēc runāšu par to sīkāk.

No 467. sērijas māju celtniecības esam sākuši pakāpeniski attiekties, lai apgūtu 119. sērijas namu būvēšanu. Darām visu,

kas no mums atkarīgs, lai šis process noritētu pēc iespējas ātrāk. Diemžēl aizkavē rekonstrukcija būvmateriālu un konstrukciju apvienībā. Ceru, ka 1991. gadā mēs tomēr būsīm apguvuši jaunās sērijas māju celtniecību un būvēsim tās masveidā.

Par mājību laukos (cik man zināms, šī problēma samīluzusi arī jūsu rajonā). Zināmā mērā šo problēmu var atrisināt, izveidojot mazo sēriju māju būves kombinātu. Savji projekti un unificētas konstrukcijas plus mūsu celtniecības jaudas — tas var kļūt par to industriālo konveijeru, kurš mums tik nepieciešams.

— Cik liela mērā jūs pārzināt situāciju mūsu rajonā un kāds būs jūsu organizācijas devums mūsu rajonam?

— Preiļiešu problēmas un vajadzības pārzinu pietiekami labi. Spriežot pēc jūsu pasūtījumiem, sevišķi aktuāla ir sociālās infrastruktūras uzlabošana, proti — dzīvokļu, bērnudārzu, skolu celtniecība.

Ar gandarījumu varu konstatēt, ka mūsu trests nav jūsu parādnieks — esam nodevuši visus objektus, kurus bija plānots uzcelt pēdējos trijos gados. Ik gadus jūsu rajonā apgūstam apmēram trīs miljonus rubļu. Un tomēr tas ir nepietiekami. Domājam izveidot jūsu rajonā kooperatīvu, kura darbība būtu pakļauta rajona izpildkomitejai un trestam. Bāze jau ir, proti — Jaunaglonas 58. arodvidusskola. Kaut gan kooperatīvs, bez šaubām, visas problēmas neatrisinās, tas tomēr varētu kļūt par celtniecības organizāciju atbalstu.

Ko trests plāno uzbūvēt Preiļu rajonā šogad? Celtniecības un montāžas darbu kopapjoms būs 4,6 miljoni rubļu. Būvēsim divi, divas dzīvojamās mājas, bērnudārzu ar 140 vietām. Sāksim atļūšanas iekārtu būvi, paplašināsim līnu fabriku. Jaunaglonā pabeigsim būvēt māju kopējā blokā ar veikalu. Rudzētos sāksim celt klubu — kantora ēku un nodosim ekspluatācijā 28 dzīvokļu māju. Aglonā liksim pamatus mājai un pensionātam. Kā redzat — veicamā mums ir pietiekami.

— Bet tagad — savā ziņā tradicionāls jautājums: «Kā jūs vērtējat sabiedriski politisko situāciju republikā?» Šobrīd tā valrs nav ne vienkārša, ne arī viennozīmīga...

— Šāda situācija nav nekas negaidīts. Tam visam agrī val vēlu bija jānāk atklātībā. Jo problēmas, par kurām mēs runājam, nav radušās ne vakar, ne arī šodien. Pārlietu ilgi mūs «baroja» ar ilūzijām, ka pie mums viss ir jauki un labi. Bet tas tā nebūt nav, tādēļ ir apsvēlcamī, ka esam atraduši sevī viriškību atklāt šo faktu atzīt.

Par atsevišķiem procesiem. Mana attieksme pret migrāciju ir krasī noliedzīga. Pat vairāk. Uzskatu, ka uzņēmumi, kuri rada apsrāklus ledzīvotāju skaita mehāniskam pieaugumam, rīkojas ekonomiski aolamī. Jo gan dzīvokli, gan skolas un bērnudārzi taču maksā naudu, turklāt — bargu naudu. Gandrīz vienmēr par migrācijas «sūkņiem»

pirmām kārtām uzskata celtniecības organizācijas. Mūsu trestā gan šāda problēma nepastāv — kadru mainība ir tikai 4 procenti.

Protams, ledzīvotāju mehānisko pieaugumu var un vajag ierobežot, pielietojot arī administratīvas metodes. Tomēr svarīgāks, manuprāt, ir kas cits, proti — republikā jālikvidē cēloņi, kas rada migrāciju. Citiem vārdiem, jāmaina pieeja ražošanas vadišanai, priekšplānā jāizvirza ekonomiskās metodes.

Kāda ir mana attieksme pret abām frontēm? Mūsu kolektīvam raksturīgs tas, ka tajā nav ne vienas, ne otras frontes atbalsta grupu. Ne jau tādēļ, ka mēs neatzītu to programmas — labrāt bagātinām savu pieredzi ar konstruktīviem un saprātīgiem priekšlikumiem. Atbalsta grupu trestā nav tādēļ, ka mēs jau daudz agrāk, negaidot LTF un IF izveidošanos un neatpaliekot no notikumu gaitas, radījām cilvēkiem plašas iespējas izteikt savas domas atklātājās partijās sapulcēs, līdz ar to pārorientējot partijas organizācijas darbību: pievērsot tās uzmanību konkrēta cilvēka rūpēm un interesēm.

Mūsu darbības pamatā ir trīs plašas sociālās programmas: paaugstināt reālos ienākumus; līdz 1992. gadam katru nodrošināt ar atsevišķu dzīvokli; lievēst pašpārvaldi — sākot ar brigādī un beidzot ar trestu.

Bet pats galvenais — cilvēki reāli pārliecinājās, ka situācija mainās uz labo pusi. Vidējā darba alga trestā ir 340 rubli, triju gadu laikā tā pieaugusi gandrīz 1,5 reizes. Vienpadsmitajā blēcgadē esam uzcēluši sev 300 dzīvoklus, bet pašreizējās blēcgades trijos gados — jau 600. Esam uzbūvējuši bērnudārzu, top peldbaseins, profilaktorijs.

Trestā strādā 23 tautību cilvēki. Taču neviens nelūtas aizskarts vai apvainots. Kaut vai tā lemesla dēļ, ka mūsu kultūras olii darbojas nacionālie pašdarbības kolektīvi. Interesu klubī, kuros katrs var atrast iespēju atrasiēt savas radošās spējas.

Pēc Latvijas Tautu foruma, kurā piedalījās, man vairākkārt nācās tikties ar darba kolektīviem. Un esmu secinājis: cilvēki patiešām nesaprot, kāpēc būtu jāsašķel spēki, savrupinoties dažādos grupējumos un plūsmās, ja prātīgāk ir koncentrēt visus spēkus praktiskam darbam.

Mans viedoklis par valodu. Ja mēs gribam kaut ko mainīt, valsts valodai jābūt vienai — latviešu valodai. Ja esam ar mieru atstāt visu pa vecam, jābūt divām valstis valodām. Taču principā nav nemaz tik svarīgi, kādā valodā cilvēks runā. Svarīgi ir panākt savstarpēlu saprātīgu, uzticēšanos. Ja to nesēsim, mums nelīdzēs nekāda valoda.

— Paldies par sarunu! Novēlu jums visā pirmsvēlēšanu kampanas gaitā būt uzticīgam savam principam: deputāts — tas nozīmē nopietns darbs, nevis sevis izrādīšana un gods pārstāvēt...

Intervēja I. KOROLOVA

Cilvēki tiecas pēc zemes

Mūsu fermeri

Zeme. Lauku cilvēks pēc tās ir tiecies vienmēr. Zeme paaudzū paaudzēs bija, ir un būs cilvēku barotāja. Tā savā laikā pirka par dārgu naudu, vēlāk no valsts par vēlti piešķirta, dibinoties kolhoziem, atpakaļ nēmta kopus apstrādāšanai.

Vai zeme pēdējos gadu desmitos kopta kā nākas? Vai tai ir bijuši īstie saimnieki? Vai zemes atdevē bijuši pienācīgi? Jautājumi, jautājumi, uz kuriem atbildes meklējam šodien.

Un rodas jauni zemes apsaimniekošanas veidi? Rente vai noma, zemnieku saimniecības. Lai no zemes varētu paņemt vairāk.

Zeme ir devusi un dos. Pabaroš cilvēku. Tikai vajadzīgi īstī zemes kopēji, patiesas rūpes par to. Zemes mīlestība.

Jā, tagad ir laiks, kad cilvēki ar jaunu sparū un enerģiju tiecas pēc zemes, veido zemnieku saimniecības. Arī Aizkalnes pusē.

Pēteris Anspoks cēltes no stipras zemnieku dzimtas. Viņa vec-tēvs un tēvs bija iekopuši labu viensētu. Tiesa, zemes daudz nebija, bet, pa īstam aprūpēta, tā dāsnī atāigoja. Pirms 40 gadiem, dibinoties kolhozam, Pēteris Anspoks no savas zemes šķīrās. Bet tagad to prasa atpakaļ.

«Kam tev zeme?» brīnās kaimiņi. «Vecam cilvēkam...»

«Bet man ir desmit mazdēli un mazmeitas,» skaidro Anspoku tēvs. «Zeme ir vajadzīga nevis man, bet viņiem. Gribu, lai jaunie paliktu pie zemes. Turpinātu tēvu tradīcijas. Barotu tautu. Es viņiem nodošu amata prasmi.»

Un tā Pēteris Anspoks, cilvēks gados, no Raiņa kolhoza beztermiņa lietošanā paņēma 15 hektārus zemes. Sava tēva zemi. Tīrumus, plavu, birztalu. Nopirka blakus brīvo Skuteļu māju. Te pārnāks dzīvot znots Nikolajs Bārbālis ar sievu Bronīslavu un pieciem bērniem: Edmundu, kas šogad beidz astoto klasi, Maiju, Jāni, dvīņiem Kārlī un Līgu.

Anspoka muiža — tā tagad dēvē šīs divas apvienotās sētas. Muiža — skaļi teikts, bet īsta zemnieku saimniecība — tas tiesa. Ir te kūtiņas, kur lopus turēt, citas saimniecības ēkas, iz-

būvēts pagrabs, izremontēts šķūnis. Ir arī lopi: divas govīs, telīte, bullēns, aitas. Uz priekšu to būs daudz vairāk — jaunā saimniecība attīstīs piena un gaļas ražošanu. Anspoku tēvs iegādājies zirgu (maksājīs dārgi — divarpus tūkstošus rubļu), bet bez zirga zemnieka saimniecībā neiztikti.

«Zeme ir laba,» stāsta Pēteris Anspoks. «bet aizlaista, gadu desmitiem kā nākas nav mēslo-ta. Tagad no jauna jāiekopj.»

Nezālēs aizauguši tūrumi un plava. Vārdu sakot, atmata. Pēteris Anspoks domā atjaunot 7 hektārus aramzemes, pārējā platībā lai būtu ganības. Darbs saimniecības iekopšanā pamazām sākas.

Divu kilometru attālumā, Pe-lečankā dzīvo otrs Pētera Anspoka znots Antons Anusāns ar sievu Ināru un arī pieciem bēr-niem: Lieni, Anitu, Pēteri, An-tonu un Inesi. Šī ģimene no kolhoza apsaimniekošanai paņēmusi 25 hektārus zemes. Tiesa, šajā platībā ir mežs un purvs, bet pietiekoši arī aramzemes. Dar-ba būs atliku likām. Bet An-tonš Anusāns ir gados jauns cilvēks, pēc specialitātes — me-hanizators, cer tikt galā ne tik-kaļ ar savu zemi, bet ar traktoru doties palīgā arī stievestāvam. Paaugsies bērni — būs palīgi.

Otrā pusē Aizkalnei savu zem-nieku saimniecību veido Dum-brovsku dzimta. Pagalmā stāv jauns traktors T-40, par kuru ģimenes galva Staņislavs samak-sājis vairāk nekā 4 tūkstošus rubļu, iegādāta arī jauna plauj-mašina, kūti prāvs barīnš lopi, arī zirgs. Savešti būvbaļķi. No dienesta armijā atgriezies dēls Jānis, pēc specialitātes ir šoferis un traktorists un nolēmis uz dzī-vi palikt tēva mājās. Te vīt ģi-menes ligzdu. Tādēļ jāceļ jauna dzīvojamā māja.

Kāda nozare specializēšies Dumbrovsku Jaunsaimniecība? Turēs lopus, jo ganību apkārt ir pietiekami. Un vairāk nekā 4 hektāru platībā kops ābeļdārzu, kas viņiem piešķirts.

Cilvēki tiecas pēc zemes. Ie-sakņojas laukos, lai gādātu par mūsu visu iztiku. Tā ir laba pazīme.

J. GURGONS

● ATTELĀ: Pēteris Anspoks ar mazdēlu Kārlī savā no jauna atgūtājā saimniecībā. Visus desmit mazbērnus viņš apņēmis izaudzināt par zemniekiem.

J. SILICKA foto

Aktīvākie komjaunieši

M. Gorkija kolhoza komjauniešiem Dzintaram Klīdzējam un Nikolajam Kunakovam pajautāju: «Kādas izmaiņas notikušas jūsu komjaunatnes pirmorganizācijā?» Puiši atbildēja — kļuvis brīvāk, tāpēc arī interesantāk darboties.

Nesen (pirms jaunā gada) bijušās muižas zālē atvērta komjauniešu klubs. Telpas remontēja paši jaunieši. Pirmais pasākums klubā bija Ziemassvētku vakars. Te no-

viētas arī galda spēles. Lai jauniešiem būtu interesanti, gādā atbildīgie par sportu Jānis Erts un Jānis Leimanis, bet pašdarbību turpmāk rosinās Ilga Tumane un Andris Brokāns.

Arī Dzintars un Nikolajs nestāv malā. Abi iesaistījušies deju kolektīvā, mīl sportu. Turklāt — teicami veic arī savu tiešo darbu. Dzintars ir mehanizators, bet Nikolajs — brigadiera vietnieks. Abi puiši strādā Akmeņu putnkopības kompleksā.

● ATTEĻA: M. Gorkija kolhoza aktīvākie komjaunieši Dzintars Klīdzējs un Nikolajs Kunakovs.

J. SALNAVIESA teksts un foto

Ko domājat, ko atceraties jūs?

Preiļu 1. vidusskolas skolēni, rajona pionieri un skolēnu nama pulciņa «Pionieru slava» dalībnieki, pētot savas skolas pionieru organizācijas vēsturi, cenšas pēc iespējas sazināties, iepazīties ar kādreizējiem pionieru vadītājiem un aktīvistiem. Raksta virpēm vēstules, uzdod jautājumus par aizgājušo gadu notikumiem, par skolas absolventu pašreizējo nodarbošanos utt.

Līdzīga vēstule tika nosūtīta arī Preiļu 1. vidusskolas absolventam profesoram Pēterim Zelleim. Drīz vien sekoja arī atbilde, kuru (ar rajona pionieru un skolēnu nama atļauju) šodien piedāvājam izlasīt arī jums.

Pēckara gadu paaudzē, tā droši vien rosinās

atcerēties savu jaunību un pusaudža gadus. Mums — 70. un 80. gadu jauniešiem — salīdzināt, kā tad esam darbojušies, kā un kāpēc savu pioniera un komjaunieša vārdu esam nesuši mēs.

Taču vēl labāk būtu, ja jūs padomātu, atcerētos, salīdzinātu un tad uzrakstītu mums. Gaidīsim vēstules no kādreizējiem pionieriem un komjauniešiem un, protams, no tiem, kas arī šodien ik rītus apsien kaklautu vai piesprauž komjaunieša nozīmīti.

Tātad — ko domājat, ko atceraties par savu organizāciju jūs?

S. JOKSTE

Esiet sveicināti, Preiļu 1. vidusskolas pionieri!

Saņēmu no jums vēstuli un tagad centīšos uz to atbildēt.

Jā, patiešām es samērā īsu laiku — 1946. — 47. mācību gadā biju pionieru vadītājs Preiļu 1. vidusskolā. Toreiz pats mācījos 11. un 12. klasē un no 1945. līdz 1947. gadam — vidusskolas beigšanai — reizē strādāju par skolotāju 5. — 7. klasēs. Mācīju vēsturi un vēl kādu priekšmetu. Biju 6. b klases audzinātājs. Atceros, ka tajā laikā mācījās Jānis Gavars, kas tagad ir Daugavpils Pedagoģiskā institūta prorektors, docents. Vienu gadu strādāju arī par pionieru vadītāju. Biju viens no pirmajiem, ja ne pats pirmais pionieru vadītājs pēckara gados.

Tie bija visai skarbi gadi. Trūka kurināmā, klases telpas ziemeļi nereti bija visai aukstas. Malku mežā gādāja paši skolēni ar vecāku un viņu zirgu pajūgu palīdzību. Mežā bija samērā daudz bandītu, un cīņu atbalis visai tieši atspoguļojās skolā dažādu politisku un ideoloģisku sadursmju un konfliktu veidā. Kāda pasākuma beigās vidusskolā, kas toreiz atradās vecajā Preiļu pili, kādi lebruka zālē, sasita spuldzes, tumsā piekāva pāris aktīvāko komjauniešu un aizbēga. Līdzīgu gadījumu bija ne mazums.

Skolā bija neliela, bet spēcīga komjaunatnes organizācija, kas veica lielu ideoloģisku darbu, organizēja dažādus sabiedriskus pasākumus, āģitbraucienus uz laukiem utt.

Es vadīju literāro pulciņu, izdevām literāro žurnālu «Zvans», kura lasīšana izvērtās par svarīgu kolektīvu pasākumu un parasti beidzās ar balli — dejām.

Komjaunatnes organizācijas sekretārs un žurnāla «Zvans» redaktors bija Bronislavs Liepnieks (tagad dzīvo Siguldā).

Runājot par pionieru organizāciju, īsumā varu pateikt sekojošo. Pionieru nebija ne pārāk daudz, ne pārāk maz. Sākumā kādi 15 — 20, bet mācību gada beigās — ap 40. Uzņemšana notika svinīgi kādā lielākā skolas sarakojumā vai valsts svētku —

Oktobra, Maija svētku priekšvakarā. Tika svinīgi apsīti sarkanais kaklauts, pasniegta kāda jauna grāmata atmiņai. Es, kā pionieru vadītājs, un citi skolotāji izteica savās runās dažādus labus vēlējumus.

Ko toreiz darīja pionieri? Ar garām sēdēm neizrāvāmies. Atceros, ka notika gan dažas sānaksmes, kurās pēc manis ledotajiem materiāliem pionieri sagatavoja īsus ziņojumus un apskatu par pionieru vēsturi, par tūmuru kustību, par pionieriem Lielajā Tēvijas karā. Pārrunājām arī pionieru sekmes mācībās un sabiedriskā darba jautājumus, gatavošanos klases un skolas sarakojumiem. Pionieri aktīvi piedalījās mākslinieciskajā pašdarbībā — dziedāja, lasīja dzeļojus, daži darbojās dramatiskajā pulciņā. Es pats uzrakstīju divas ludiņas, kuras tika uzvestas skolas sarakojumos, viena — arī kultūras namā.

Kā jau teicu, tas bija grūts laiks, kad trūka pārtikas, apģērba, apavu un cita dzīvei nepieciešamā. Atceros, ka vienreiz (lielās, tas bija 1946. gadā) uz visu pirmorganizāciju tika izdalīti trīs kreklīti, divas kleitīņas un viens uzvalciņš un vēl viens bērnu apģērba gabals. Pionieru padomes sēdē ilgi sēdējām un spriedām, kuriem tie visvairāk vajadzīgi un piešķirami. Būtībā — gandrīz visiem tie bija vajadzīgi, jo veikalā tikpat kā neko nevarēja nopirkt, un bērni stāgāla jau trīsreiz labotās apavos, salāpītās biksēs un svārkos.

Taču tas tomēr nenomāca ļaunības možumu, dzīvesprieku. Nāca laiks, dzīve uzlabojās. 1947. gada beigās jau tika atceltas pārtikas kartītes, saimniecības un drēbju veikali kļuva bagātāki. Kaut arī dzīve visumā ilgu laiku palika trūcīga — vecākiem tika uzliktas lielas nodevas nauda un graudā, bet pēc tam, visus apvienojot kolhozos un nemākulīgi, neierastā veidā saimniekot, arī diez kāda lielā rociņa nebija. Taču es pats vidusskolas gadus — ar visu trūcību un dzīves skarbību — tomēr atceros kā vienu no gaišākajiem gadiem.

Droši vien, ka arī jums — tagadējiem skolēniem, pionieriem ir un būs tāpat. Tāpēc mans galvenais novēlējums: centieties piepildīt katru skolas dienu ar jaunām zināšanām, patiesu gudrību, saturīgu aktivitāti. Tas dos pašiem gandarījumu un lieti noderēs vēlāk, kad jūs mācīsieties augstskolās, kļūsiat paši par skolotājiem, agronomiem, ārstiem, inženieriem, literātiem, žurnālistiem vai kādas citas, šodien vēl nezināmas, specialitātes pārstāvjiem. Bez dziļām zināšanām, sabiedriskās aktivitātes šodien nav iedomājama personības tapšana.

Par sevi pašreiz varu teikt sekojošo. Strādāju Latvijas Valsts mākslas akadēmijā. Esmu estētiķis un mākslas zinātnes katedras vadītājs, profesors, filozofijas zinātņu doktors. Mana interešu sfēra ir estētika, mākslas zinātne, kultūras vēsture. Pašreiz manā vadībā autoru kolektīvs strādā pie «Kultūras vēstures pamatu» grāmatas vidusskolām. Šis priekšmets tiek ieviests vidusskolu 9. — 11. klasēs.

Drīz iznāks mācību līdzekļa «Estētika» 2. papildinātā izdevums manā redakcijā. Šim grāmatam vairākas nodaļas esmu uzrakstījis arī es pats. Manā sakarojumā ir redakcijā tiek gatavots Ģarība Merķeļa rakstu (agrāk nepublicēto) izdevums divās grāmatās (sērijā «Avots»).

Esmu 14 grāmatu un ap 200 zinātnisku un populārzinātnisku rakstu autors. Esmu rakstījis arī par Latgales pagātnes, tās kultūras jautājumiem grāmatā «Alz ezera balti bērzi» (1958. g.). Rīgas periodikā un arī Preiļu rajona avīzē «Lēnina Karogs». Pēdējā lielākā aņcere «Rālnis un Latgale» publicēta žurnāla «Karogs» šī gada (1988. g.) 1. un 2. numuros.

Vēlu pionieru pulciņam «Pionieru slava», visiem Preiļu 1. vidusskolas pionieriem, skolēniem, možu garu, panākumus tagadnes un nākotnes gaitās!

Jūsu PETERIS ZEILE

1988. gada 2. novembrī

Apvienojot pūliņus

● Šogad pirmo reizi notika rajona kultūras un sporta kompleksa padomes sēde. Padome savu darbu atsāka pēc ilgāka pārtraukuma. Patī dzīve apliecināja rajona mēroga pasākumu koordinācijas nepieciešamību, to idejiskā saturs levirzi.

Sēdi vadīja padomes priekšsēdētājs M. Mihailovs. Viņš nāca klajā ar ierosinājumu, ka katram pasākumam ir viens vadītājs, kurš to gatavo un nes personīgo atbildību. Līdz ar to, zinot visus nozīmīgākos pasākumus rajonā gada laikā, katrs atbildīgais nesteidzoties var kvalitatīvi veikt savu uzdevumu.

Par gatavošanos republikāniskajiem skolēnu dziesmu un deju svētkiem klātesošos informēja izglītības nodaļas vadītājs J. Lazda. Svētkiem gatavojas 980 bērni 15 koros. Dzied katrs sestais skolēns. Deju repertuāru apgūst 19 kolektīvi.

Kultūras nodaļas vadītājs A. Vucāns iepazīstināja ar gaidāmajiem redzamākajiem kultūras pa-

sākumiem. Aprīlis atvēlēts mākslas. Tas aizsāksies ar gadskārtējām Mākslas dienām un turpināsies Keramikas dienās, kuras šogad Preiļos pulcinās visus novada meistarus. Gaidāmi arī cieņīgi no Maskavas PSRS tautu muzeja, Minskas un Lietuvas. Domājams, ka Keramikas dienu norisi atspoguļos Centrālā televīzijā.

Rajonā ir paredzēti arī vairāki festivāli. Marta beigās notiks republikas minibasketbola festivāls, bet mēnesī vēlāk — skolēnu Tautu draudzības festivāls. Iespējams, ka augustā, atzīmējot padomju kino septiņdesmitgadi, būs arī kinofestivāls.

Pağaidām ļoti vispārīgi velcāmo redz DOSAAF rajona komiteja: mēnešos un nedēļās. Cerams, ka tās darbība tuvākajā laikā tiks konkretizēta. Padomes sēdē nepedalījās komjaunatnes rajona komitejas pārstāvji.

Rajona kultūras un sporta kompleksa padomes sēdē piedalījās partijas rajona komitejas sekretāre I. Jansone.

V. ROMANOVSKIS

Baltijas meridiāns

Baltkrievija: valdības komisijas ziņojums

Republikas presē ziņojumu par sava darba rezultātiem snieguni valdības komisija, ko Baltkrievijas PSR Ministru Padome izveidoja 1988. gada 14. jūnijā, lai izmeklētu faktus par cilvēku masveida noģalināšanu Kuropatu mežā. Komisija secinājusi, ka Kuropatos apbedīti vismaz 30 tūkstoši cilvēku. Noģašana sākās 1937. gadā un ilga līdz 1941. gada vasarai. Tas viss konstatēts, atrodot apbedījumus, izdarot ekspertīzes un noklausoties liecinieku teikto. Tajā laikā, Iekšlietu tautas komisariāta orgāni nesastādīja dokumentus, kuros būtu minētas

noģašanas un apbedījumu vietas.

Komisija sākusī meklēt personas, kas laikā posmā no 1937. līdz 1941. gadam piedalījās tā dēvēto «tautas ienaidnieku» lietu izmeklēšanā. Noskaidroti vairāk nekā 40 šādi darbinieki.

Kā ziņo komisija, pagaidām vēl nav iespējams uzziņāt noģalināto uzvārdus, nāves sodu konkrētos motīvus un personas, kas izpildīja spriedumus un ārpustiesas orgānu lēmumus.

Pieņemts lēmums iemūžināt Kuropatu represiju upuru piemiņu.

Igaunija: vēstures lappuses

Tallinā atklāta ekspozīcija, kas stāsta par Igaunijas pilsonisko republiku (1918. — 1940. g.). Kā ziņo avīze «Sovetskaja Estonija», neviena cita ekspozīcija pēckara gados nav bijusi tik populāra. Ir taču izaugušas divas cilvēku paaudzes, kas šo laika posmu pazīst vienīgi pēc nostāstiem. Gandrīz visi ekspozīti demonstrēti pirmo reizi. Tie stāsta par Igaunijas valstiskuma izveidošanos, tās ekonomiku, lauksaimniecību, armiju, finansēm, zinātņi, mākslu, kuģniecību, izdevniecību darbu, sportu un reliģiju.

Taču muzeja fondos nebūt nav saglabāties viss, kas ta-

gad palīdzētu aizpildīt «baltos plankumus» vēsturē. Kā pastāstīja Igaunijas Valsts vēstures muzeja direktors Vello Kuldne, fondus «Iztukšoja» 1951. gads. Toreiz tika «aizvāktas» nevēlamās pagātnes liecības. Tika sabojāti un iznīcināti fotoattēli un karoģi, sartos sadedzināja avīzes, albumus un grāmatas... Un tomēr arī tagad vēl saglabājušies daudzi oriģināli pagātnes dokumenti, kas nav nonākuši izstādē. Cerams, ka arī tie drīzumā ieraudzīs dienasgaismu.

LATINFORM preses dienests

Tikai vienā eksemplārā

Ikviena sieviete vēlas būt skaista un neatkārtota. Rīdniecēm to sasniegt palīdz salons «Beate». Jebkurš apģērbs, kas te nopirkts, pastāv tikai vienā eksemplārā. Alzvaditājā gadā, piemēram, 100 melstari — šuvēji un adītāji — izveidoja 1650 modeļus, kas neatkārtojas nedz ar krāsu gammu, nedz ar zīmējumu, nedz ar fasonu. Gada ienākums, tos pārdodot, sasniedza 200 tūkstošus rubļu.

Salonu «Beate» pirms diviem gadiem paņēma nomā māksliniece modelētāja Beatrise Dunska. Ir uzkrāta pieredze, izpētīta prasīgo pircēju gaume. Ar jauno gadu salons pārgājis uz pilnu saimniecisko aprēķinu. Pārlicību speciālistos nostiprināja arī modes festivāls, kas noritēja Tallinā un kurā Beatrise Dunska kolekciju par pašu nevarojamāko atzinusi ne vien kompetentā starptautiskā žūrija, bet arī skatītāji.

● **ATELA:** Tallinas modes festivāla laureāte — kolekcija «Melnbaltās rūtiņas».

TASS fotohronika

Lasītāju ievērbai

Laikraksta «Leņina Karogs» redakcija pēdējā laikā sākusī saņemt daudz anonīmu vēstulu ar parakstiem «Avīzes lasītāji», «Kolhoznieki», «Daudz bērnu mātes» un tamlīdzīgi. Vēlreiz atgādinām, ka anonīmas vēstules, pamatojoties uz attiecīgu PSRS Augstākās Padomes lēmumu, redakcija neizskata. Tāpēc neapgrūtiniet sevi ar šādu vēstulu rakstīšanu un pasta darbiniekus — ar to apstrādi.

Redakcija izskata tikai tās vēstules, kurās ir skaidri norādīts sūtītāja uzvārds un vārds (nevis nesalasāms paraksts), precīza adrese (dzīvesvieta vai

darbavietas). Sie dati ir nepieciešami, lai precīzētu jūsu vēstules minētos faktus, publicētu jūsu vēstules laikrakstā vai arī nepieciešamības gadījumā tās nosūtītu izskatīšanai attiecīgajām organizācijām.

Pēdējā laikā pienāk arī vēstules, ka mūsu laikrakstu nesaņem ārpus rajona teritorijas dzīvojošie abonenti. Paskaidrojam, ka laikrakstu redakcija pasūtītājiem neizsūta. Ar laikrakstu izplatīšanu nodarbojas «Preses apvienības» un pasta darbinieki. Ja jūs nesaņemat mūsu laikrakstu, vispirms griezties tajā sakaru nodaļā, kurā jūs avīzi pasūtījāt.

Sludinājumi Līdzjūtības

Lai saule ilgi, ilgi jums vēl staro,
Kaut maiss krit un nekust gadu sniegs.
Lai negurst, jūsu rokas; darbu darot,
Un sirdi nedzies radīšanas prieks!

(I. Auziņš)

Sveicām mūsu galveno grāmatvedi **TEKLU SOLU** 55 gadu jubilejā!
Kolhoza «Dubna» speciālisti

JEKABPILS AUTOBUSU PARKS

organizē autovadītāju kursus D kategorijas iegūšanai (lai varētu strādāt par autobusa vadītāju). Kursos uzņem šoferus, kuri par autovadītājiem nepārtraukti nostrādājuši vismaz vienu gadu.

Tos, kuri izteikuši vēlēšanos mācīties kursus, pieņem darbā Jēkabpils autobusu parkā un maksā stipendiju — 135 rubļus mēnesī. Kursi notiek autoskolā «Asote». Maksu par mācīšanos sedz autobusu parks. Tālrunis uzziņām — 22117 (Preiļi).

Autobusu parka administrācija

1989. gada 10. februārī plkst. 18.00 Livānu stikla fabrikas aktu zālē notiks

TEMATISKA TIKŠANĀS

«LTF PAR TIESISKU VALSTI».

Piedalīsies: Juris Dobelis — LTF Domes loceklis, Volde-mārs Subrovskis — Siguldas tautas tiesas priekšsēdētājs, LTF Siguldas reģiona priekšsēdētājs, Pēteris Korsaks — LTF Siguldas fonda stipendiāts, Eizens Upmans — arhitekts, Dābas un pieminekļu biedrības sekcijas loceklis, Andris Grūtups — advokāts, LTF Domes loceklis.

LTF Livānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta grupa

LIVĀNU LINIJU TEHNISKAJAM IECIRKNIM

vajadzīgi strādnieki darbam sakaru līnijās un automašīnas šoferis.

Pieteikties darbā iekārtošanas birojā (tālrunis 43723 vai 44297).

PREIĻU RAJONA VALSTS APDROŠINĀŠANAS INSPEKCIJAI

steidzīgi vajadzīgs inspektors attīstības un izmaksu darbam (darbam latviešu valodā). Tuvākas ziņas pa tālruniem 21128, 21120.

Sirsniņš paldies visiem, kas piedalījās Leona Augusta d. Trubīna izvadīšanā pēdējā gaitā, — Raiņa kolhoza valdei un arodkomitejai, Aizkalnes ciema

izpildkomitejai, kara un darba veterānu padomei, Raiņa kolhoza partijas pirmorganizācijai, radiem, draugiem un kaimiņiem. Piederīgi

Velēnu grāmatā, lielā un smagā, ierakstīts siki tavs sviedrainais mūzs, Lapas tal tūrumi, rindkopas — vaģas, Kur druvu vējš šalko un ziemeļus pūš. (A. Imermanis)

Izsakām līdzjūtību ANTONA ERĪNA piederīgajiem, viņu kapu kaimiņā izvadot. Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Tā kā putna vēdas Lido skumjas, sēru vēsts. Sodien atnākušās bēdas Nespēs daudzi gadi dzēst. (A. Strautiņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību JĀZEPĀ ADAMA d. VAIVODA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.

Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja

Andreja Tarkovska filmas

Tā sagādāties, ka uzreiz divas Andreja Tarkovska filmas — «Andrejs Rubļovs» un «Upurēšana» — tiks demonstrētas uz mūsu ekrāniem vienā mēnesī. Skatītājiem būs iespēja noskatīties un pašiem novērtēt slavenā režisora kinomākslas šedevrus.

«Andreja Rubļova» uzņemšana bija pabeigta pirms divdesmit trim gadiem. Astoņpadsmit gadi pagājuši kopš tā laika, kad filma, pārcietusi visas iespējamās likstas, galu galā ar isinājumiem, dažādām paskaidrojošām piezīmēm un piesardzību tika demonstrēta kinoteātros. Tagad filmu «Andrejs Rubļovs» pilnīgi atjaunotu tās sākotnējā autorvariantā atkal rāda skatītājiem.

Andrejs Tarkovskis, pievērsdamies ģeniālajam svētbilžu gleznotājam Andrejam Rubļovam, vēlēties parādīt tautas garīgo un tikumisko soeķu, tās spēju radīt lielas kultūras vērtības apspiestības apstākļos. Filma, kas pēc savas pasaules izjūtas ir dziļi traģiska, ir īsta himna cilvēkam radītājam. Viņa nevaldāmajai dalirades tieksmei.

«Upurēšana» — pēdējā filma Andreja Tarkovska dzīvē. Pēdējos gados viņš dzīvoja un strādāja emigrācijā. Filma uzņemta Zviedrijā, piedaloties franču un angļu kinofirmām. Filmas galvenais varonis, aplaušot iespējamo pasaules bojāeju, saprot, ka tās glābīnam jāziedo pats dārgākais, kas viņam pieder.

Kā lau lasītāji būs sapratuši, šīs divas filmas nav «kases gabali». Pilnas skatītāju zāles tās nepulcē. Daudzi filmas nesapratīs, citi būs sašutuši, bet neapšaubāmi būs arī tādi, kurius tās bācētinaš. Šajā laikā kad garīgās vērtības atkal tiek celtas godā, tas nebūt nav mazsvarīgi.

J. ZARĀNS, kinodirekcijas direktors

Atgriezoties pie publicētā

Neredzu objektīvu pamatojumu

Ir radušās dažas pārdomas pēc laikrakstā publicētās intervijas ar rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāju Jāni Vucēnu.

Varu piekrist tam, ka mūsu valstī radusies sarežģīta ekonomiskā situācija. Bet — vai saprātīgi šo situāciju risināt tikai ar alkoholisko dzērienu ražošanas un tirdzniecības paplašināšanu? Iespējams, ka valsts bankās no dzērienu veikalu kasēm līdzekļu ieplūdis vairāk, bet ar laiku tie izsīks. Jo sen jau ir izskatīti, ka viens iegūtais rublis no alkohola pārvēršas 3 — 5 rubļu zaudējumā. To faktiski pamatoja arī akadēmiķis F. Uģļovs mūsu nesenojā tikšanās reizē. Uzskatu, ka tā ir ekonomiska tuvredzība — piepildīt valsts kasi uz alkohola ražošanas rēķina.

Sādā veidā mēs neilkvīdēsīm spekulāciju. Vai šis ir pareizais un vienīgais ceļš, kā pret to cīnīties? Mēs vienkārši parādām savu bezspēcību. Ja tomēr mēs esam izlēmuši šādā veidā cīnīties pret spekulāciju, tad jārada tādi apstākļi, lai alkoholiskie dzērieni veikalos būtu pieejami jebkurā dienas un nakts laikā un jebkurā daudzumā. Reāli!

Par toksikomāniju. Sodien rajonā aktuālākais ir alkoholisms un žūpošana. Lūk, statistika. Narkoloģiskā dienesta uzskaitē ir viens cilvēks, kurš slimo ar toksikomāniju, taču hronisko alkoholiķu skaits ir pāri 1000. Medicīnas praksē nav gadījumu, kad toksikomāns atteiktos no vielas, pie kuras ir pieradis, un sāktu lietot alkoholu, ja tas viņam kļuvis pieejamāks.

Ja alkoholu piedāvāsim tāpēc, lai pasargātu cilvēci no toksikomānijas, tad no viena purva lebrīdism otrā...

«Sis rindas pazemo cilvēka našcienu!» tā šobrīd daži saka. Bet tā taču nav spēsta lietel. Tā nav arī pirmās nepieciešamības prece! Dzērājam taš nav pazemojoši, bet ja sabiedrībai nepatik garās rindas kā «brīesmīga alnava», tad jāveic pasāku-

mi, lai šis rindas atrastos apdzīvotu vietu nomalēs un citiem netraucētu. Un vēl. Kāpēc neviena cilvēka pašcienu nepazemo garās rindas pēc veļas pulvera, gaļas un tml. Un televizori, veļas mašīnas, kur rindu vispār nav, bet, lai «mierinātu» tautu, ir pierakstīšanās tikpat kā uz dzīvokļa saņemšanu.

Pilnīgi piekritu J. Vucēnam, ka tikai ar administratīviem aizliegumiem žūpību valstī neilkvīdēsīm. Pretalkohola cīņai jābūt kompleksai. Taču šajā kompleksā ietilpst arī administratīvo aizliegumu sistēma. Ja atslābināsim vienu ķēdes posmu, tad stabilitāti zaudēs visa ķēde.

Alus — no pulksten 8.00. Tātad agrā rīta pusē var iegādāties vāju alkoholisko dzērienu. Bet uz pagīrām arī neko citu nevajag. Pietiek ar pāris pudeļem alus, lai veiksmīgi sagādātu, kad sāks pārdot degvīnu un vīnus.

Un visbeidzot. Spekulācija, kandžas tecināšana, arī toksikomānija — tās ir negatīvas parādības sabiedrībā. Jāpastiprina cīņa tieši pret tām. Izvirzītais uzdevums — likvidēt šīs parādības, paplašinot alkoholisko dzērienu ražošanu un tirdzniecību (tādējādi sekmējot alkoholisma slimnieku skaita pieaugumu), man šķiet nepareizs.

Galvenais ir cilvēku, mūsu tautas veselība. Bet šobrīd atkal atliek gaidīt, cik lielā progresijā augs hroniskā alkoholisma slimnieku skaits rajonā, republikā, valstī, cik lielā mērā pieaugs dzēruma izdarīto pārkāpumu daudzums, cik daudz cilvēku aizies bojā alkohola reibumā. Personīgi man paliek neskaids un atklāts jautājums — kādēļ radās nepieciešamība paplašināt alkoholisko dzērienu ražošanu un pārdošanu? C. MAZULIS, ārsts narkologs

Redaktors P. PIZELIS

LEŅINA

● MŪSU ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

KAROGS

● REDAKCIJAS TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Zvaigzne» (Rīga, M. Gorkija ielā 105). Viena nos. iespiedloksne, Ofsetiespiedums.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Преильского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 14 509 eksemplāri (latviešu valodā — 10 201 eks., krievu valodā — 4 308 eks.). Indekss 68169.

Pas. 213.